

71. møde

Fredag den 15. marts 1985 kl. 10.00

Dagsorden:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1984.

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 107:

Forslag til folketingsbeslutning om lodspligt.

Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 108:

Forslag til folketingsbeslutning om liberalisering af lukkeloven.

Af Aase Olesen (RV) m.fl.

4) Første behandling af lovforslag nr. L 178:

Forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

Af Alice Faber (SF) m.fl.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Kommunaludvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet, af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp og af lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse. (Ændring af planlægnings- og godkendelsesbestemmelser). (Lovforslag nr. L 37).

Kommunaludvalget har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Medicintilskudsnavn.

Regulering af begravelseshjælp). (Lovforslag nr. L 107).

Eksemplarer vil blive omdelt.

I henhold til Europarådets statut, artikel 25 og artikel 26, skal der af folketinget blandt dets medlemmer udpeges 5 medlemmer og 5 stedfortrædere til Europarådets rådgivende forsamlings 37. ordinære session.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1984.

(Fremsat 28/2 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ove Jensen (FP):

Tillægsbevillingslovforslaget er jo en status over det, som er sket, og som derfor ikke kan ændres. Derfor skal jeg ikke beskæftige mig med de mange tal i forslaget, blot konstatere, at det er for dårligt, at en regering, der ved sin tiltrædelse sagde, at den ville føre genopretningspolitik, møder med et underskud på over 45 mia kr., og det på trods af, at den har kradset over 10 mia kr. mere ind i skatter og afgifter.

Vi har utallige gange sagt, at det, der skal til, er nogle flere besparelser på de offentlige udgifter. Det viser sig også ved, at man har fået en stigning i renteudgiften på 3,2 mia kr. Som det fremgår af forslaget, har vi en total renteudgift på over 50 mia kr., hvad der svarer til ca. 10.000 kr. pr. indbygger eller 50.000 kr. for en gennemsnitsfamilie med mand og kone og 3 børn, og det er næsten halvdelen af manges indtægter.

Den egentlige anledning til, at jeg har taget ordet her, er imidlertid, at ved førstebehandling af tillægsbevillingslovforslaget sidste år var der en debat om skattetrykket, og ved den lejlighed sagde den daværende finansminister, Henning Christophersen, bl.a. – jeg citerer fra Folketingstidende 1983-84, 2. samling, sp. 2009, 14. marts 1984:

»Opgaven må først og fremmest være at sikre, at de virksomheder, som skal skabe arbejdspladser, som skal kunne konkurrere,

[Ove Jensen]

og som skal være i stand til at gennemføre investeringer, ikke plages af højere skatter og afgifter. Jeg tror, at hr. Maisted vil være enig med mig i, at det er et punkt, hvor regeringen meget håndfast har sagt fra f.eks. over for socialdemokratiets ønske om at forhøje aktieselskabsskatten.«

Det var jo et meget klart standpunkt hos den daværende finansminister: uændret selskabsskat, og det er et standpunkt, jeg er enig i. Men nu har vi fået en ny finansminister, og selv om jeg går ud fra, at han er enig med sin forgænger i, at en forhøjet selskabsskat vil være totalt ødelæggende for den fremtidige produktion og beskæftigelse her i landet, ville det alligevel være rart at få det bekræftet her fra folketingets talerstol. Derfor vil jeg benytte lejligheden til at spørge finansministeren, om han er enig med sin forgænger i, at der meget håndfast skal siges fra over for socialdemokratiets ønske om at forhøje aktieselskabsskatten.

Finansministeren (Palle Simonsen):

En ting er jeg enig med hr. Ove Jensen i, og det er, at tillægsbevillingslovsforslaget først og fremmest er en beretning om, hvad der er sket. Til gengæld må jeg sige meget klart til hr. Ove Jensen, at jeg synes, det er et pessimistisk billede, han tegner af udviklingen. Den er naturligvis alvorlig i sig selv, det har regeringen heller aldrig nogen sinde lagt skjul på, men der er nogle klare tendenser til forbedring i tillægsbevillingslovsforslaget.

Jeg går ud fra, at hr. Ove Jensen bedre end de fleste husker den debat, der var her i folketinget i december måned 1983 forud for udskrivning af folketingsvalg, hvor der var megen diskussion om, hvad underskuddet på statens finanser ville blive i 1984. Dengang blev der skønnet ca. 54 mia kr., og man turde ikke dengang give ret mange forhåbninger om, at det kom meget længere ned, ikke fordi man ikke havde lyst til det, men fordi opgaven naturligvis er meget svær.

Nu er det imidlertid kommet 9,1 mia kr. længere ned, end man dengang skønnede, så vi ender med et underskud på 45,1 mia kr. Det synes jeg er meget positivt. Om end det stadig væk er for stort, er det et udtryk for, at det alligevel kan lykkes at få udviklingen vendt.

Den er ikke vendt ved, som hr. Ove Jensen siger, at regeringen har kradsat 10 mia kr. mere ind i skatter. Når indtægterne er blevet betydeligt større end forventet, er det først og fremmest på grund af den økonomiske vækst i samfundet og dermed et bedre skattegrundlag. Det er ikke, fordi eksempelvis de direkte skatter er øget. De er uændrede. Væksten i samfundet, ikke mindst det, at der er kommet betydeligt flere i beskæftigelse, har naturligvis givet nogle gevinster, som bidrager til at få underskuddet ned.

Den anden side, som er meget positiv, er, at udgifterne er blevet 1½ mia kr. lavere end forventet. Det er for mig en understregning af, at regeringen har fået styr på de offentlige udgifter, at de ikke eksploderer, som vi har set det tidligere. Det er svært at opnå enighed om egentlige reduktioner, det har vi set ved flere lejligheder, men det, tillægsbevillingslovsforslaget markerer, er, at udgifterne, forbruget, i virkeligheden er blevet 1½ mia kr. lavere end det, budgettet forudsagde. Denne øgede indtægt via den økonomiske vækst i samfundet og styr på de offentlige udgifter fører nu til, at underskuddet kommer ned på 45,1 mia kr.

Vi kan jo godt lave regnestykker over, hvor meget renteudgifterne er pr. indbygger. Jeg har også tidligere som repræsentant for et oppositionsparti kunnet lave regnestykker over det. Det er spændende. Men det, der er det afgørende, er, at udviklingen går i den rigtige retning.

Hvad det sidste spørgsmål angår, hr. Ove Jensen stiller, kan jeg sige, at jeg naturligvis er enig i, hvad min forgænger sagde ved førstebehandlingen af tillægsbevillingslovsforslaget for et år siden. Det er der ikke nogen som helst grund til at rejse tvivl om. Nok har vi fået en ny finansminister, men vi har ikke fået en ny regering, og derfor er politikken naturligvis den samme.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

[Anden næstformand]

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 107:

Forslag til folketingsbeslutning om lodspligt.
Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.
(Fremsat 13/2 85).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Stetter):

Sejladsikkerheden i danske farvande må tillægges stor vægt, og der er da også gennemført en række foranstaltninger for at sikre skibes sejlads. Herved nedbringes også risikoen for ulykker, som medfører forurening af vore farvande og kyster.

Jeg har læst forslaget således, at det er denne forureningsrisiko, forslagsstillerne mener at kunne nedsætte yderligere ved indførelse af lodstvang for skibe, som medfører forureningsfarlige ladninger såsom olie, kemikalier m.v.

Når jeg alligevel ikke vil kunne anbefale tingets medlemmer at stemme for forslaget, skyldes det forhold, som jeg kort skal redegøre for.

I bemærkningerne til forslaget nævnes korrekt, at Danmark i traktaten af 14. marts 1857 angående sund- og bælttoldens afløsning har forpligtet sig til ikke at indføre lodspligt for fremmede skibes passage af de danske stræder.

Selv om den teknologiske udvikling har været af en karakter og et omfang, som ikke kunne forudsiges, da traktaten blev indgået, ville det stadig væk være i strid med traktatens klare bestemmelser om lodsvirksomhed, såfremt Danmark ensidigt indførte lodspligt i stræderne.

Sundet og bælteerne forbinder to havområder og er derfor i Genèvekonventionen af 1958 om territorialfarvande og den tilstødende zone udlagt som internationale stræder. Denne konvention bestemmer, at fremmede skibe har ret til fri passage, hvis passagen er

uskadelig. Dette gælder også for skibe, som medfører forureningsfarlig last.

Såvel traktaten fra 1857 som Genèvekonventionen fra 1958 hindrer således Danmark i at indføre lodstvang for fremmede skibe under passage. Derimod hindrer konventionerne ikke, at der indføres lodstvang for skibe, som anløber danske havne. Der er hjemmel hertil i eksisterende lovgivning under industriministeriet.

Der er indført lodstvang for skibe ved 21 danske havne og broer. En særlig arbejdsgruppe under industriministeriet har vurderet sejladsforholdene ved samtlige danske havne, der besejles af skibe med farlige laster, og har udpeget disse 21 som steder, hvor sejladsforholdene er af en sådan karakter, at anvendelse af lods vil betrygge sejladsen.

Konventionerne, der altså drejer sig om passage af stræderne, ikke om anløb af danske havne, hindrer imidlertid ikke indførelse af lodsordninger, som hviler på internationale aftaler. Dette vil i praksis sige frivillige ordninger baseret på rekommandationer vedtaget i FNs søfartsorganisation, IMO. Der er vedtaget to rekommandationer for danske farvande, og jeg har i slutningen af sidste år i IMO taget initiativ til at få disse rekommandationer til også at omfatte skibe med radioaktive ladninger.

Erfaringerne har vist, at rekommandationerne, som bl.a. indeholder anbefalinger om anvendelse af lods, stort set følges af de skibe, som er omfattet af dem. Det har imidlertid været meget vanskeligt at få disse rekommandationer vedtaget i IMO, fordi der blandt de betydende søfartsnationer er modstand mod generelle anbefalinger om anvendelse af lods. Jeg mener derfor, at det vil være utilrådeligt, at Danmark på nuværende tidspunkt søger at få gennemført yderligere anbefalinger om anvendelse af lods, idet jeg anser det for yderst tvivlsomt, om et sådant initiativ ville kunne få den brede tilslutning, som er en forudsætning for, at rekommandationerne kan påregnes fulgt. Hertil kommer, at indførelse af lodstvang ikke 100 pct. kan forhindre en søulykke. Der er i de senere år sket adskillige grundstødninger i danske farvande, hvor de pågældende skibe havde lods om bord.

Efter min bedste overbevisning vil uheldshyppigheden ikke kunne sænkes væsentligt ved indførelse af yderligere lodstvang, og jeg